

חוט של חסד

הגליין לכל בית יהודי | בנשיאות הרב"צ שלום ארוש שליט"א | פרשתויקהל פקודי פרה | כגן אדר תשע"ח (10/03/18) | גליין 561

זה הכי שווה לי

שבו היא מתבטאת הוא במקנת התשובה. ובתחום הזה היא ממש מסוכנת וקטלנית. מה הכוונה?

כיצד האדם תופס את מושג התשובה? אדם שרוצה לעשות את רצון ה' – בכל פעם שהוא נכשל – דבר זה מפריע לו מאוד. יש לו שתי אפשרויות להסתכל על הכישלון: הסתכלות של אמונה, או הסתכלות של כפירה, שהיא ההסתכלות של המן, של כפיות הטובה.

כאשר אדם עושה תשובה מתוך אמונה, הוא רואה את ה' בכישלון, הוא לא שוכח לרגע את כל האינסוף טוב שיש לו בחיים, והוא מבין שגם הכישלון הזה הוא טוב מאוד עבורו שעל ידי הכישלון הוא יכול להתחיל להעריך יותר את כל מה שעד עכשיו הלך לו הוא מתחיל להבין יותר לעומק שעד היום ה' עזר לו, ולהודות יותר, ואז הכישלון הזה הוא דבר טוב מאוד עבורו, שבכוחו הוא יכול להיות חיים יפים ומתוקים יותר ולהתקרב לה' יותר, ולקבל דעת ומתנות גדולות מה'.

ה'תשובה' של המן היא המפלה שלו
אבל אם הוא רואה את התשובה ב'משקפיים' של קליפת המן, הוא נופל לעצבות גדולה, לייאוש, הוא שוכח ברגע אחד את כל הטוב שיש לו בחיים ולמעשה אומר: "כל זה איננו שווה לי". כי מי שלא מסוגל לשמוח אחרי כישלון, זה אומר שכל שאר הדברים שהוא זוכה להם בעבודת ה' וכל התורה והמצוות – הוא חושב שהכול בא מכוחו, ולכן הוא לא יכול לשמות. הוא רואה רק את הנקודה השחורה, וכופר בטובות העצומות שה' עושה אתו. וצורת החשיבה הזאת מובילה אותו למקום מאוד מסוכן של דיכאון, שנאה עצמית, ורדיפה עצמית – המדרדרת את האדם לאבדון גדול, להרים ידיים ולוותר לגמרי על כל עבודת ה'. במילים אחרות התשובה הלא נכונה מובילה את האדם להתאבדות רוחנית ר"ל.

כישלון מתוק מדבש

לפי זה נמצאנו למדים נקודה יסודית מאוד. בכל דבר בחיים, בגשמיים

שזכיתי להגיע לרום המעלות וכולם משתחווים לי. רק על ידי שמרדכי לא משתחוה לי – על ידי זה אני מתעורר להעריך ולהכיר טובה על המקום שאליו הגעתי בחסדי ה', כי בן אדם לומד להעריך דבר רק כאשר לוקחים לו את הדבר, רק על ידי החסרונות. לכן אני קודם כול עושה תשובה על כך שלא הערכתי מספיק, ולא הודיתי מספיק, ולא ראיתי מספיק את החסדים שה' עשה ועושה אתי, ומעכשיו אני מעריך את כל העבר ואת כל מה שקורה אתי בהווה, ואני ממשיך לחפש עוד שקלים ועוד הבנות ועוד מסרים בדבר הזה, ובוודאי אזכה למתנות גדולות.

בהתבוננות פשוטה כזאת של אמונה פשוטה, היה המן יכול להפוך את החיים שלו לחיים מתוקים מדבש, לחיים מלאי שמחה והערכה, מלאי אמונה. הוא היה יכול להיות המאושר באדם, ובמקום זאת, בגלל הכפירה העמוקה שלו, שחשב שכל מה שיש לו הוא השיג בכוחו וזה מגיע לו, לכן הוא לא היה יכול לסבול אדם שאפילו אדם אחד יעשה נגד רצונו – ועל ידי זה הוא איבד את הכול כפשוטו.

גם המן עושה תשובה

אבל לא על המן אנו רוצים לכתוב, אנו רוצים לכתוב על החיים שלנו. היכן קליפת המן באה לידי ביטוי בחיים של כל אדם? קליפת המן באה לידי ביטוי בתחומים רבים, אבל התחום העיקרי

איננו שווה לי! – כלומר, שהכול, כל מה שיש לו, לא שווה לו כלום. זאת אומרת שהוא מרגיש אומלל ומסכן וחסר כול, הוא ממש רוצה למות, וכל החיים לא שווים לו, עד שהוא 'טפל' ב'בעיה היהודית' אחת ולתמיד.

אם לסבתא היו גלגלים

אם להמן הרשע היו 'משקפיים' של אמונה – היה עליו ללכת עם כללי האמונה ביישוב דעת ולחשוב: 'מרדכי לא משתחוה לי. דבר ראשון, ככה ה' רוצה. מרדכי הוא בכלל לא מציאות. אין לי מה לכעוס עליו. דבר שני, זה לטובתי, יש כאן טובה גדולה. זה לא רק שיש לי כל

כך הרבה טוב בחיים חוץ מהנקודה הקטנטונת הזאת, אלא שגם הנקודה הזאת היא עצמה טובה גדולה והיא עצמה שווה לי מאוד. מדוע? כי ה' רוצה ללמד אותי משהו, יש כאן מסר עבורי. זו הדרגה השלישית של האמונה. מה המסר? קודם כול, להעריך את זה

רבי נחמן מברסלב כותב שפורים הוא הכנה לפסח, כי על ידי פורים זוכים לטהרת הפרה האדומה שעליה נקרא השבת בתורה. כל דבריו של רבינו הקדוש הם 'כפטיש יפוצץ סלע' ויש בהם אינסוף בחינות וביאורים. אבל בוודאי כל נקודה של התבוננות באור הפורים – בכוחה להביא להבנה ולעומק גם בעניין הפרה האדומה.

ה' האיר בלבי נקודה של התבוננות מיוחדת בכל הכפירה הגדולה הנקראת 'קליפת המן'. קליפת המן היא קליפת שיא הכפיות טובה. יש לו הכול, הוא מעל כולם, בבחינה מסוימת הוא היה אפילו מעל המלך אחשוורוש בעצמו כמבואר במפרשים, כולם מפחדים ממנו, מכבדים אותו, משתחווים לו – אבל דבר אחד קטן שלא מסתדר לו מוציא אותו מכל האיזון הנפשי שלו, ממלא אותו חמה, הוא ממש 'מתפוצץ' בגלל יהודי אחד, עד כדי כך שהוא אומר: "וכל זה

העצמה השמאית
בשבת הגדול
עם הרב שלום ארוש שליט"א

במלון קרלטון נהריה
ו' ניסן 22/03 עד ח' ניסן 24/03

סדנת זוגיות עם הרב שלום ארוש שליט"א

הפייטן אבי קדוש ילווה את השבת

שיעור מפי הרבנית ארוש

ארוחות כיד המלך

פסיונות וירדים

הרב שלום ארוש מגיע אליך

- יום א', כד' באדר (11/03/2018)
מושב עוצם
ב"יכ תפארת יהודה משק 47
בשעה: 20:30
- יום ב', כה באדר (12/03/2018)
תירוש
ב"יכ כרם שלמה
בשעה: 20:30
- יום ג', כז באדר (13/03/2018)
ירושלים
שיעור קבוע בישיבה שמואל הנביא 13 והסביבה
בשעה: 20:30
- יום ה, כז באדר (14/03/2018)
חולון
הסביבה
שיעור קבוע רחוב המפלים פינת המצודה ב"כ ע"ש חללי הצ"ל
בשעה: 21:30

לקביעת שיעור 052-7611100

פעם כְּשֶׁהָיָה רַבֵּנוֹ אָצֵל בְּתוֹ שָׂרָה, נִקְּסָה אֵלָיו בְּהִתְמַרְמְרוּת וּבִלְבַב נִשְׁבָּר וְסָרָה לוֹ, שֶׁהִתְנַחֲמָה עִם הַמְשֻׁרְתֵת שְׁלָה עַד שֶׁנִּשְׁעֶשֶׂה קְטָטָה בֵּינֵיהֶם, נִעְנָה לָהּ רַבֵּנוֹ זְכוּרֵנוֹ לְבָרְכָה וְאָמַר לָהּ וְכֵן מְדוּעַ אֵל הַתְּפִלָּה וּבִקְשָׁתָּ מֵהֶשֶׁם יִתְבָּרַךְ בְּיוֹם חַפְתָּ שְׂפָשֶׁשֶׁם יִזְכָּר וְיִהְיֶה לָךְ מִשְׁרֵת שְׁלֵא תַצְטָרְכִי חֲלִילָה לְהִתְקַוֵּט עִמָּה. (שׁו"ת א-ק צח)

פעם כְּשֶׁנָּסַע רַבֵּי יִדֵּל לִשְׁהוֹת אָצֵל רַבֵּנוֹ בְּיַמֵּי רַאשֵׁי-הַשָּׁנָה, רָצָה לִנְסַע עִמּוֹ גַם בְּנוֹ הַקָּטָן רַבֵּי יִשְׁעִיָּה שְׁלוֹם זְכוּרֵנוֹ לְבָרְכָה, וּמִחֲשָׁשׁ שֶׁטָּטַל הַדְּרָכִים עִם יָלְדָה קָטָן כָּזֶה לֹא לְקַחוֹ, כִּשְׁבָא וְנִכְנַס אֶל רַבֵּנוֹ, אָמַר לוֹ רַבֵּנוֹ מֵעַמְצוֹ: "עֲנִינִי הוּא פְּלֵא, הָאָבָא נוֹסֵעַ אֵלַי הָרִי שְׂמֵאָמִין בִּי, אֶךְ-עַל-פִּי-כֵן, בְּנוֹ שְׂרוּצָה לִנְסַע אֵלַי, אֵינִי חַפֵּץ הָאָב לְקַחְתּוֹ". (שם א-ק קו)

א ב ש ל חיים

- ☆ הָאֲמוּנָה מַחְיִימָה אֶת הָאָדָם.
- ☆ עֶקֶר הַחֲכָמָה הִיא לְבָלִי לְהִיטֵת חֵסֶךְ כָּלָל, אֶלֶף לְקָבִים אֶת כָּל הַתּוֹרָה בְּתַמִּימוֹת.
- ☆ חֲכָמֵי הַעֲדָה נִקְרָאִים 'עֵינֵי הַעֲדָה' (בַּמְדַּבֵּר טו) כִּי הֵם לְנוֹ כְּעֵינַיִם.
- ☆ כְּמוֹ שֶׁנֶּסְפָּרוּ הַעֲשִׂיָּה גְדוֹל מְנַסִּיין הָעֲנִי, כֵּן נִסְיָו הַחֵסֶךְ גְּדוֹל מְנַסִּיין הַטֶּפֶס. וְהַנֶּסְיָו הוּא שְׁלֵא תִכְנַס בּוֹ גְּאֻנָּה.

שכל חד. וזה שאמרו על משה רבנו שהיה "אב בחכמה, אב בתורה" (מגילה יג), היינו שהגיע לשלמות חידוד השכל האנושי, וזה על ידי שקיבל תורה והשיג מה שהשיג בחכמתו עד שנאמר עליו "וְתַחֲסְרֶהוּ מַעֲט מְאֹלָהִים", כי יש הבדל בין תורה לחכמה, כי התורה היא השכל האלוהי, וחכמה זה השכל האנושי, ומשה הגיע לשיא השיאים בתורה ובחכמה. וזו צריכה להיות שאיפת כל אדם, ללמוד תורת ה', כפי שעוברת אלינו דרך התורה שבכתב ושבשל פה, ולפלפל בחכמתו האנושית, להבין דבר מתוך דבר למעשה, שכאשר ישאלו אותו בתום מאה ועשרים שנה "קבעת עתים לתורה", לפלפל בחכמה" יהיה לו מה להשיב גם על פלפול החכמה, כי השכל של איש הישראלי צריך להיות חד, כמו שאומר רבי נחמן ל מה שאמרו חז"ל (בכורות נ"ז) 'ארז נפל במקומו והיה לו ששה עשר קרנות על חודו', שצריכים לחדד את השכל עד שיגיע אדם לקרון אור הפנים, מפניו יהיו קרנות מאור חכמת התורה, ששכלו יאיר לו שמש, כי השכל ובאמת, עיקר החכמה, שישכיל שהחכמה רחוקה ממנו, כמו שאומר אגור בן יקה, כי בער אנכי מאיש, ולא

בינת אדם לי, לא למדתי חכמה, ודעת קדשים אדע. ולמה נקרא שמו אגור בן יקה, שאגר את הבינה והקיא,ה, כי הגיע למסקנה שכל תבונתו לא יכולה לעזור לו לפתור את השאלות הקיומיות של העולם, ולכן הוא שואל את כל אלו שמחזיקים מעצמם חכמים, ומתפארים בחכמתם, מי עליה שמיים ויוד? מי מכם הצליח להגיע עד השמים ולחזור, מי אסף רוח בקפניו? מי מכם הצליח להחזיק רוח-סערה בכפות ידיו ולשלח אותה, מי צרר מים בשמלה? מי מכם הצליח לשים בחכמתם, מי עלה שמיים ויוד? בלי שהם יזילו החוצה, מי הקים כל אפסי ארץ? - מי מכם הצליח להעמיד את כל קצות הארץ במקומם, מה שמו ומה שם בנו, כי תדע? האם אתם יודעים על מישהו שהצליח לעשות זאת, והוא או צאצאיו עדיין חיים בינינו?

ומי שמגיע למדרגה זו, אוהו בקדושת שבת, כי קדושת שבת זה בחינת תכלית הידיעה, ותכלית הידיעה שלא נדע. ובשביל זה שבת נקראת תכלית שמים וארץ, ותכלית זה בחינת (קהלת ז): "אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני", כי זה עיקר החכמה, שישכיל שרחוק ממנו החכמה.

ש"ת של חסד

ליקוטי שאלות שנושאלו בבית הווראה. וערך ע"י האברך נ. ארזש

שאלה: ראיתי אנשים המקפידים לא לשנות מכוס ששתה ממנו אדם אחר (ועיין בשו"ע או"ח סימן קס"ט"ז), עקב כך שהם מקדשים עם מברכים על כוס והמקדש אינו טועם מהכוס שקידש עליו, אלא בסיום הקידוש שופך ממנו לכוס אחר, האם דבר זה מותר לכתחילה?

א' - לקני, וחבר אמו שאפשר לקרוא את השם בשם אדנות כרגיל, וכן לומר 'א-להים', רציני לדעת מהי הדרך הנכונה?

תשובה: הדרך הנכונה היא דווקא להזכיר שם ה', ואפילו אם לא מזכיר את כל הספסוק, ואין צריך להחמיר לומר אדושים, המוני או א-לקנו והמחמיר יוצא שכרו בהפסדו, וכתב בספר יוסף אומץ, שמצוה להזכיר השמות הנזכרים בתלמוד ובמדרשים כקריאתם, כי אין זה דרך כבוד לכנות לפני מעלה, אדושים או אלוקים.

ובמשנ"ב (סקנ"א) הביא בשם המגן אברהם שנוכח יותר לטעום מכוס שיש בו רביעית. וגם כך חייב (באות ס"ט) כתב בדברי המג"א מטעם שהוא ע"פ הסוד. לסיכום: מעיקר הדין לדעת מרן יכול המקדש לפני הטעימה להעביר מהכוס שלו ולשתות מכוס אחר, וטוב ונכון שיעביר לכוס השני שיעור רביעית בדווקא ואז ישתה מהכוס השני, ומהכוס הראשון יעביר לכל אחד מעט לכוסם.

אולם אם קורא בהלכה או בגמ' ומגיע לנוסח ברכה, בזה אין להזכיר שם ה' אלא יאמר בכינוי, לא יאמר בהם שם ה' כקריאתו, אלא יאמר 'השם', וכן יאמר 'אלוקים' או 'אלוקינו'. [יחזיק דעת ג יג, ילקוט יוסף, ח"ג דיני ברהמ"ז וברכות עמוד תקמח].

אמנם מכיוון שמשמע מכמה פוסקים (עיין בשו"ת משנה הלכות חלק יא סימן קנז) שעדיף לטעום מהכוס שקידש עליו, לכן טוב יותר שקודם הקידוש יתן המקדש מעט יין בכוס לכל אחד, ובגמר הקידוש יטעמו ממנו (כי אין חובת טעימה אלא לחיוב מנהג). ואם רוצים לשתות מכוס אחרת דווקא, יתנו מעט ממנו לכוסם וישתו.

שאלה: ב"ה אנו זוכים ע"פ הוראתו של מו"ר ראש הישיבה לצאת להפצת תורה וקירוב רחוקים, וחשבתי על ליבי, האם כאשר אנו מלמדים תורה לאנשים רחוקים מתומ"ץ אין צורך קודם לברך אתם ברכות התורה, כי אסור ללמוד ולהזכיר דברי תורה לפני ברכות התורה?

תשובה: ראשית כאשר מלמדים אותו תורה והוא מקשיב ואינו קורא בעצמו את דברי התורה נכנסים לגדר של לימוד תורה בהרהור, שמותר להרהר בדברי תורה קודם ברכות התורה (שו"ע או"ח מז ד), וגם אם הוא עצמו קורא בספר א"צ להחמיר ולומר לו קודם כל "תברך ברכות התורה" וכמו שהתיר הגר"מ פיינשטיין (אג"מ או"ח ח"ה סי' י"ג סק"ט) שהתיר לתת דברי מאכל כשהוא לצורך קירוב, וה"ה כאן שזה לצורך קירוב רחוקים הגדול בוודאי שהדבר מותר וא"צ להחמיר.

נראה שזה קשור לעניין התפילה וא"כ לפי ה"ל מבואר שאין הבלד בין חיבוק לנשיקה, אלא כל דבר הטורד מהתפילה נכלל בכלל איסור זה. אולם ברור שאם התינוק מפריע בזמן התפילה וזו העצה להרגיעו שמתור לחבקו או לנשקו. אמנם מהבן איש חי (ש"א - פרשת ויקרא אות יא) משמע שעניין זה קשור בדווקא לבית הכנסת (עיין שם בפנים ודו"ק) וכן משמע מחיי אדם חלק ראשון - (כלל יז טו).

שאלה: ראיתי שמפרסמים בכל מיני ארגונים בקשה לתרומה עבור קמחא דפסחא, רציני לדעת האם זה חובה על כולם, ומה היעורר לנתינה, ומה הדין למי שקשה לו לתת?

תשובה: כתב הרמ"א בהגהה על השו"ע (סימן תכט) ומנהג לקנות חיטים לחלקם לעניים לצורך הפסח, וכל מי שדר בעיר י"ב חודש צריך ליתן לזה, וכן הביא בילקו"י (או"ח סי' תכט), וכתב הרמב"ם (הלכות שבייתת יום טוב פרק ו) וכשהוא אוכל ושותר חייב להאכיל לגר ליתום ולאלמנה עם שאר העניים האמללים אבל מי שנועל דלתות חצרו ואוכל ושותרה הוא ובניו ואשתו ואינו מאכיל ומשקה לעניים ולמרי נפש אין זו שמחת מצוה אלא שמחת כריסו ועל אלו נאמר (הושע ט') זבחייהם כלחם אוניים להם כל אוכליו יטמאו כי לחםם לנפשם ושמחה היא לקלון היא להם שנאמר (מלאכי ב') וזריתי פרש על פניכם פרש חגיכם.

והיוצא מדברי הרמב"ם האלו שעל כולם לתת ולשמח את העניים, וכמובן מי שקשה לו שיתן כפי יכולתו וכפי היד הטובה שהשם נתן לו.

מהו חסיד

המשך דבר ראש הישיבה

וברוחניות, יש בחינה של 'זכה ולא זכה', כפי שכבר כתבתי והארכתי במקומות אחרים. אבל לאור המָסָר שכתוב פה, רואים שגם במצוות התשובה יש בחינה של 'זכה ולא זכה', וכן למדנו איך מתבטאות הבחינות של 'הזכה ולא זכה' במצוות התשובה.

מתוך הרצון שלו 'לחזור בתשובה' כביכול – אדם יכול לאבד את כל עולמו הרוחני, על ידי שֶׁלֶל פגם וכל דבר שלא הולך לו כרצונו, לוקח לו ומאבד ממנו את כל שמחת החיים ואת כל ההערכה העצמית שלו ואת כל ההערכה שלו לחסדי ה' השופעים עליו. ולעומת זאת אם הוא זוכה לעשות תשובה מתוך אמונה והודיה לה' – כל כישלון שלו מעמיד אותו ומחזק אותו, כמו שאומרים חז"ל ש'אין אדם עומד על דבר תורה אלא אם כן נכשל בו', שעל ידי הכישלון הוא מתעורר להבין שְׁכָלִים חדשים ונקודות חדשות, הוא מתעורר לחפש את ה' בכוחות מחודשים, והוא יכול להגיד בפה מלא: "הכישלון הזה שווה לי!" כי הוא לומד להתקרב לה' מכל כישלון, ועל ידי הגישה הזאת קל מאוד לעשות תשובה על כל כישלון בקלות ומתוך שמחה.

החוק של החיים

והיסוד הזה שבכל דבר בחיים יש בחינה של 'זכה ולא זכה', הוא היסוד של הפרה האדומה, שיש בה שני כוחות – בכוחה לטהר טמאים ולטמא טהורים, ועל כן פותחת הפרשייה של הפרה האדומה במילים "זאת חוקת התורה", כי החוק הזה של הפרה האדומה הוא נמצא ומתקיים בכל התורה כולה ובכל תחום ותחום בחיים.

ההוראה המעשית הגדולה מהעיקרון הזה היא שבכל דבר שעושים צריכים לדעת שיש בו שתי דרכים, יש בו גם סכנה, וצריכים להתפלל לה' לזכות לקיים ולעשות את הדבר בדרך הנכונה, בדרך של ה'זכה', ולחפש את הדרך הנכונה בכל דבר ולהתעורר להיזהר מהסכנה שבכל תחום. ועל ידי שאדם משקיע דקה או שתיים של תפילה לפני כל דבר שהוא עושה, ה' יעזור לו להינצל מהסכנה ומה'לא זכה' שבכל דבר, וְשָׁלֵל מה שיעשה, הן בעבודת ה' והן במילי דעלמא, יִצָּה אותו להתקרב לה' ולהכיר את ה' ולדעת אותו יתברך, בבחינת 'בכל דרכיך דעהו והוא יישר אורחותיך', אמן כן יהי רצון.

נתנו לאם את ה"רצפט" לתרופה, וזו מיהרה לקנותו ולהשקות את בנה כשהיא מלווה את בנה בתפילה לרפואה והחלמה מהירה. בחסדי ה' ששם שזכתה האם לראות את תחילתם של דברי הצדיק מתקיימים, זכתה וראתה את סיומם מתגשמים. בסייעתא דשמיא החל מצבו של בנה משתפר מיום ליום עד אשר הבריא לגמרי וקם ממיטת חוליו.

כשקם בנה מחוליו ספרה לו אימו את כל נס הצלת רפואתו בהתרגשות רבה ובשמחה. החל מברכתו וחזיונו של הצדיק ועד סיומם כיצד קמו והתקיימו דברי הצדיק אחד על אחד ובמלואם. בסיום דבריה הורתה לבנה את בקשת הצדיק להגיע אל אחיו ר' זושא. שמע זאת ר' שמחה התפעל מאוד למשמע אזניו. כל הלך חשיבתו על החסידים השתנה מקצה לקצה. בעיני רוחו ראה את עצמו יעוֹשֵׁב במחיצתם ומדבק בעפר רגליהם.

האם ובנה המאושרים לא התמהמהו כלל, מיד ארזו את חפציהם האישיים ויצאו לדרך. ראשית נסעו אל ר' אלימלך מליזענסק להודות לו על נס ההצלה. משהגיעו אליו קיבלם בברכה ושאלם: "האם כבר הייתם אצל ר' זושא?". "עדין לא" השיבו. אם כן סעו אליו. נסעו האם ובנה לעיר אניפולי לר' זושא, את פניהם קיבל בית פשוט שולחן רעוע ורבי זושא היושב ורוכן על לימוד התורה הקדושה, סביב ניבט עוני משוער, אך עינו שדרו אושר ושמחה אמיתיים. ר' שמחה נדהם לראות סביב עיניו את הפשטות והצניעות ואת המסירות ואהבה לתורה. "אם זהו חסיד" הרהר לעצמו, "רוצה אני להיות כמוהו". מאותו יום ואילך הפך רבי שמחה להיות חסיד מובהק ואף המשיך את דרך החסידות הלאה.

שמחה החול, כשמעוה זו מיהרה לקרוא להם למיטת בנה החולה. הרופאים נענו לבקשתה והגיעו לבדוקו, אך עד מהרה התייאשו ממצבו ולא מצאו מזור ומרפא לצרתו.

יצאו השלשה את הבית חזרה לבית האדון. ובדרך, הפלא ופלא, כדברי ר' אלימלך כך הוה. נפל אחד הרופאים ארצה, שני רעיו נחלצו לעזרתו וסייעו בידו להתאושש מנפילתו תוך כדי טיפול בו נזכר אחד הרופאים בתרופה המתאימה לחולה אשר

בין בתייה של העירה ליזענסק ניצב ביתו הקט והצנוע של הצדיק ר' אלימלך מליזענסק זיע"א, על דלתו התדפקו יהודים רבים מגווני העם השונים, היו שבאו ללמוד תורה ומוסר, היו שבאו לקבל ברכה לישועה והיו שבאו גם ללמוד וגם להתברך. הצדיק שמטרתו היא אחת, לקרב את כולם לאבינו שבשמים גם בלימוד התורה וגם בברכת הישועה קיבל את כולם בסבר פנים יפות.

מתוך ספר המידות האצילות

בְּפֶתַח בֵּיתוֹ שֶׁל אֶדֶם נָכַר, אִם תִּפְּזוּ זְכוֹת אֲבוֹתָיו אוֹ אִם חָלָה זְכוֹת אֲבוֹתָיו. [בית ב ג']

בין הבאים לקבל ברכת ישועה היתה אימו של הצדיק ר' שמחה מבברקא זצ"ל, שבאותם ימים לא נמנה על קהל החסידים אלא היה מהמתנגדים. ומדוע בכל אופן הגיע אמו לביתו של הצדיק? ובכן, צרה צרורה נתחה על בנה יקירה, הוא נפל למשכב וחלה במחלה קשה אשר רופאי העיר לא הצליחו למצוא רפואה למחלתו, וזו האם הדואגת וטורחת בתפילה ובהשתדלות למען רפואת בנה השווה כל מחיר, הגיעה כעת לביתו של הצדיק ר' אלימלך מבלי ידיעת בנה עמ"נ לקבל ברכה ועצה לרפואה שלמה.

כשהיא ממתינה בחוץ לתורה, כתבה האם את שם בנה על פתקה והעבירה לצדיק. ר' אלימלך השיב לאם הדואגת בתשובה: "דעי, כי כאשר תגיעי לביתך תמצאי את בנך במצב קשה יותר, אך אל תדאגי כלל וכלל כי זה רק זמני. בימים הבאים יעשה אדון העיר משתה גדול אשר בו ישתתפו שלשה רופאים גדולים מהעיר לבוב. קראי אותם לביתך עמ"נ לרפאות את בנך, אך גם זה לא יועיל, הרופאים לא יועילו ולא ימצאו תרופה למחלה ובנך יישאר במצבו, אך עדין אל תתייאשי. כי בדרך שיצאו

מביתך ייפול אחד הרופאים ארצה ושני חבריו יטפלו בו ותוך כדי כך אחד מהם יזכר ברפואה המתאימה לבנך, הוא ישוב לתת לך "רצפט" לתרופה מתאימה. בעזרת השם התרופה תועיל לבנך והוא יתרפא מחוליו. אך מזהירני אתכם כי כאשר יתרפא יגיע מיד לאחי ר' זושא בעיר אניפולי. סיים הצדיק את חזיונו וברכתו, וזו האם חזרה לביתה לשלום לראות ולהתווכח כצד יפול דבר.

חזרה האם אל ביתה ואת פניה קידמה הבשורה כי מצבו של בנה החמיר יותר. אך דברי הצדיק היו נחמתה, וכמו שציוה הצדיק היא התחזקה ולא התייאשה. בימים הקרובים הגיעו שלושה מרופאי לבוב למשתה האדון, אימו של ר'

בס"ד

יהודי,
היה שותף איתנו
לאמץ עוד משפחה בחג
ותזכה בברכה מהרב שלום ארוש שליט"א
ובהגדה מהודרת המתובלת בפירושים
מאת הרב שלום ארוש שליט"א

קמחא דפסחא ע"י מוסדות "חוט של חסד": 02-5812210

את *feist* ומבוקש
לכל בית ישראל.
שלום

נא להתפלל לרפואת
עט"ר הרב שלום בן ימנה,
משה בן אידה
להבדיל לע"נ שמרית תמר בת
מרים, ארז רפאל בן כוכבה ז"ל

כיוון באהבה

משפט חכם אומר: "איננו יכולים לקבוע את כיוון הרוח, אך אנחנו יכולים להתאים את המפרשים."

מנת משכל וכישורן הם רק "כלי-יכולת" בכדי שהתלמיד יוכל ללמוד-כמובן אם רק רצה, אך כדי "להצליח בלימודים" צריך התלמיד לרכוש ולפתח מספר מיומנויות בסיסיות שיעזרו לו ללמוד, אפילו אם הוא אינו התלמיד הכישרוני. מיומנויות אלו הם "המפרשים" שבעזרתם הוא יוכל בע"ה לשוט ביתו קלות לכוון הצלחה בלימודים.

רוב המחקרים עושים ב"מיומנויות למידה" מצויינים את חמש המיומנויות הבאות כחשובות ביותר להתליך הלמידה: סדר וארגון, ניהול זמן, התמקדות, ריכוז ומוטיבציה. במיומנויות חשובות אלו, נעסוק בע"ה במאמרים הבאים.

עובד בלי אחריות
אך לפני שנתחיל בעבודה על חמשת מיומנויות אלו, עלינו לבדוק מהי רמת "האחריות" של הילד להצליח ללמוד.

ראינו פעם עובד שאמר לי: "אני עובד טוב, אבל בלי אחריות" מה דעתכם, הייתם מעסיקים עובד ללא אחריות? הרי בוודאי שלא.

כדי שהילד יוכל להגיע להישגים בכל תחום ובפרט בתחום הלימודי, עליו להתאמץ ולהשקיע.

בכדי שתהיה לילד מוטיבציה ראשונית להתאמץ ולהשקיע, עלינו ליצור לו מערכת של "מחויבות" או במילים אחרות: לא מספיק שהילד יספיק שהוא רוצה להצליח, הוא גם צריך להרגיש שהוא חייב להצליח, ומי שמרגיש מחויב לעשות איזושהי פעולה- יש לו "אחריות" לעשותה.

אי אפשר להצליח ללא אחריות, רק השאלה היא: על מי מוטלת האחריות?!

וכאן בדיוק נמצאת חלק מהבעיה "מדוע הילד אינו מצליח": כי חסרה לו האחריות האישית.

פעמים רבות, אנו שוגים ובמקום לבנות לילד את האחריות האישית ולהניע אותו להצלחה, אנו- ההורים לוקחים את האחריות שאמורה להיות

לימודי הצלחה פרק ט' מאת הרב יצחק אבוחצירא. מחנך ויועץ חינוכי

ההורים והמורים להצלחה.

שיטת העבודה על חמשת המיומנויות

חשיבות והינן לאחריות, הוא נושא חשוב בפני עצמו ונרחיב עליו בע"ה ובל"ב בהזדמנות אחרת, השבוע נתמקד במיומנות הראשונה מתוך חמשת המיומנויות והיא- הסדר והארגון.

עלנו לזכור שבכדי להוביל את הילד להצלחה בלימודים, עלינו להקנות לו מיומנויות בסיס, שיהיו לו "כלים" לצמיחה לימודית, כי על מנת שהילד יוכל להתפתח ולצמוח מבחינה לימודית, נדרש מאיתנו- ההורים ליצור לו את התנאים המיטיבם להצלחתו כפי שהבאנו בפרקים הקודמים.

1. סדר וארגון:

כאשר אנו מדברים על סדר וארגון, אין הכוונה לסידור החדר, הילקוט או הקלמר, אלא ליכולת הרבה יותר בסיסית ומהותית שמתבטאת ב"יכולת לארגן דברים בסדר נכון מתוך הבנה ומודעות", וזה לא רק פעולה פיזית או תכונה מנטלית עמומה, אלא הכוונה על סדר וארגון פיזי, עמוק ותודעתי יותר- שמונבן שיפיע בסופו של דבר על התנהלות המחשבה ועל מכלול הפעולות הלימודיות וההתנהגותיות.

קראו וחשבו, מה דעתכם על דני?!

דני, הוא תלמיד בינוני הלומד בכיתה ד'. דני אינו מקשיב ומשתתף בשיעורים- כי החומר לא תמיד מעניין אותו. ממוצע המבחנים שלו מגרד את ה-70% כי הוא אינו מתכוון למבחנים ברצינות. דני שוכח לפעמים מחברות ספרים כי הוא שוכח להכין מערכת. דני מאחר להיכנס לכיתה מההפסקה- כי רק בסיום הצלצול הוא נזכר שעדיין לא הספיק לשנות, הוא צריך גם לשירותים או ששכח את הכדורגל במגרש. דני נשאל את דני מה מידת הצלחתו בלימודים, סביר להניח שהוא יטען שהוא מאוד רוצה להצליח והוא אפילו קצת מצליח, אך האמת היא שדני כלל אינו מתקרב להצלחה, אינו מתאמץ ללמוד וכאלו הוא מגיע בכל בוקר ל"קייטנה".

דני לא לוקח את הלימודים ברצינות ולא בגלל שהוא אינו רוצה, אלא בגלל שהתפיסה שלו "מה תפקידו בבית הספר" מעט מעוות, לדני יש חוסר סדר וארגון בתפיסה שלו את החיים שמחלחל למציאות שהוא רואה ויוצר ולפעולותיו בשטח.

בעיה זו חוסר מיומנותו להתארגן ללמידה בצורה תקינה מעיבים מאוד על הצלחתו. אילו דני היה ילד מאורגן, הוא היה מכין את עצמו לפני שמגיע לכיתה, הוא היה יודע "לאן הוא הולך, ממה מטרות הליכתו ומה תפקידו" דני היה מגיע עם כל ספריו ומחברותיו לכיתה, היה נכנס לכיתה בזמן, מארגן את חפצי הלמידה בצורה מסודרת, מבין שיש לו מטרה בזמן הלמידה... ואז בשיטות הנעה (מוטיבציה) שונות נוכל להובילו ללמידה מאתגרת וחוויתית ומכאן הדרך בטוחה להצלחה לימודית.

גם תכונות נרכשות

סדר וארגון, אינן רק תכונות נשיות אלא הן בעיקר תכונות המשפיעות מהחינוך בבית ומסביבת הגדילה של הילד.

כשהחוקרים מדברים על תכונות הסדר והארגון, הם משתמשים במונח "היסות".

כבר בגיל קטן ניתן להבחין בתינוקות ש"מנגנון הוויסות" שלהם מסודר, תינוקות אלו ערים וישנים בשעות קבועות, אוכלים באותן שעות פחות או יותר ובהחלט ניתן לצפות מראש כיצד יתנהגו במצבים מסוימים.

לעומתם, לתינוקות ש"מנגנון הוויסות" שלהם אינו מסודר: ערים וישנים בשעות שונות ולא סדירות, אוכלים בשעות שונות, אינם בעלי סדר יום קבוע ולהורים קשה להכניס אותם למשטר מסודר.

אך מאחר ותכונות אלו אינן רק תכונות "מולדות", אלא גם תכונות "נרכשות", אזי ע"י אימון עקבי ושיטות עבודה שונות שנלמד עליהם, נוכל בע"ה לשפרן ולהפוך את הילדים למסודרים ומאורגנים יותר.

עד כמה זה משמעותי בחיים, נבין מהדוגמא האישית שלנו בחיי היום-יום:

כאשר אצלנו המבוגרים, יש סדר בבית ובסביבה המחיה שלנו, יש לנו סדר בראש והחיים שלנו הרבה יותר רגועים ונעימים, אנו פנויים נפשית לעשייה נוספת ולהשקעה בדברים אותם אנו עושים. לעומת זאת, כאשר אנו חיים בצורה בלתי מסודרת ומאורגנת, כאשר יש לנו בלאגן בראש, אנו עסוקים כל הזמן ב"הישירות" שלנו ולא נוטים אפילו לחיות בצורה תקינה ובודאי לא להשקיע במה שאנו עושים

או להתחיל בפרויקטים חדשים. לכן, סביבה מסודרת, תשפיע בראש ובראשונה לטובה על השלווה והרוגע של הילד ותקנה לו את היכולת לסדר, לארגן ולמיין בצורה טובה את חיי הרגשיים והסביבתיים ומכאן תשפיע בביצוע משימות שונות בבית ובבית הספר על הצד היותר טוב וכמובן מכאן להצלחה לימודית הדרך פתוחה.

עניין התפתחותי

לימוד "סדר וארגון" צריך להיעשות תוך התחשבות בשלב ההתפתחותי בו נמצא הילד ומתוך עקביות, התמדה ודוגמא אישית של ההורה. ילד שרוכש סדר וארגון, לומד אגב זה גם אודות משמעות ואחריות אישית ומפתח עצמאות התורמת להעלאת ערכו העצמי בעיני עצמו וסביבתו. ובכך מעלה את ביטחונו העצמי ביכולותיו.

ילד זה גם מפתח התחשבות בסביבתו ובזולת- כי הוא חי בצורה מסודרת המאפשרת לו להיות שיש משהו שחי לצידו וזה הוא בעל דרכים ורצונות משלו. כלים אלו שואג וקבל ינין נכס ערכי רב וחשוב ביותר להתפתחותו התקינה בגיל בית הספר, ומהווים הכנה חשובה לחיים תקינים כאדם בוגר, שמעיל לעצמו, למשפחתו ולחברה.

חלק בלתי נפרד מתוכנית העבודה לבניית אישיות מסודרת ומאורגנת, עלינו לבנות לילד "סדר יום קבוע" כאשר ילד חי בתוך סדר יום קבוע פחות או יותר, זה תורם לו בראש ובראשונה לתחושת ביטחון עצמי. ילד שחי בתוך סדר יום מובנה, מרגיש בטוח ונוח כי הוא אינו צריך להשקיע מאמצים וכוחות מה לעשות בכל רגע נתון, כי חיינו מאורגנים ומסודרים.

איך משפרים את תכונת הסדר והארגון?

כמו תמיד ע"י דוגמא אישית. הילד רוכש את גיבוש אישיותו מסביבת גידולו, ולכן אנו- ההורים הם הראשונים שמהווים מודל לחיקוי עבור הילד בענייני סדר וארגון.

אין ספק שילדים שחיים בבית מסודר, מאורגן ונקי, לומדים להעריך סביבה מסודרת וישאפו להיות מסודרים בעצמם, סדר חיצוני משפיע על הסדר הפנימי וכך מתגבשת האישיות המסודרת.

ולהיפך- אם הילד מתרגל לחיות בסביבה מבולגנת, הוא יבין שאלו הנורמות המקובלות ויתרגל לחיות בחוסר סדר חיצוני ופנימי.

ולכן במידה ונשפר את רמת הסדר והארגון שלנו בבית ע"י קיום בית מסודר ומאורגן, סדר יום קבוע (מגוון ולא משעמם) של הפעילויות, יצירת רוע ושקט בחיי הילד בכל החומים, נוכל בע"ה להשפיע ולעצב את אישיותו מחדש בכדי שיהפך עם הזמן לילד מסודר ומאורגן.

חשוב מאוד שכל הדמויות הקרובות אל הילד, יהיו מעורבות בעבודה על שיפור הסדר והארגון שלו. כאשר כל הדמויות הללו יהיו עבורו דוגמא אישית בעניין זה דהיינו: ההורים, המטפלת/הגננת/המורה וכו' זה יקל על הילד להפנים את הנורמה הרצויה.

בדיחות הדעת

שני סבלים מעלים מקר לגורד שחקים בניו יורק. אחרי שעלו ושורות קומות, מבקש האחד מהשני לבדוק כמה קומות נשאר להם לטפס. הוא הולך לבדוק וחוזר ואומר: "יש לי שני שורות טובות בשבילך, האחת טובה והשניה רעה. שאל השני: מה הטובה? עונה הסבל: נשאר לנו עוד שתי קומות. ומה הבשורה הרעה? אנחנו בבנין הלא נכון עונה הסבל...

זמנים ויקהל פקודי פרה

ירושלים	תל אביב	חיפה	באר שבע
17:07	17:23	17:15	17:26
18:19	18:21	18:20	18:21
18:59	18:57	18:58	18:59

ר"ת
הפטרות השבת קוראים ז' עולים בפרשת ויקהל פקודי ומפטרין פרשת ויקהל פרה וקוראים הפטרות יחזקאל טז - ויהי דבר ה'

הילולת הצדדיקים
ע"י מוסדות חוט של חסד

הילולת רבי מאיר בעל הנס ורבי שמעון בר יוחאי סיום ש"ס. בנשיאות הרב שלום ארוש שליט"א בליווי זמרים ואמנים | מנחה הערב- עמירם בן לולו

אולמי דוריה | **יום שני** | **ט"ו אייר** | **30/04 2018** | **בשעה 19:30**

לרכישת כרטיסים: 02-5812210 | 052-6672221 | 02-5308017

"הנהלה על שני כרטיסי גברים סיסת ר"ה, שני כרטיסי נשים לסיסה בתמו"ה הכרטיס הינו אישי ואינו ניתן להעברה" חובה להציג כרטיס בכניסה. את הכרטיס ניתן לקנות מנספי מעשר "לאולמי דוריה אין אחריות על אופי ותוכן האירוע, האירוע באחריות מוסדות "חוט של חסד" השיבה נפרדת לגברים ונשים ואין אפשרות למקומות שמורים ט.ט.לח"